

Gerra danbor hotsak Europako Batasunean

ASIER BLAS MENDOZA
EHU-KO IRAKASLEA

Urtebete pasa da Mendebaldeari Ukrainako gerra okertu zitzaionetik. Xakean esaten da jokalaria bat *zugzwang* posizioan dagoela egin dezakeen edozein mugimenduk kaltetuko badu. Mugimendurik egin beharko ez balu berdinketa lortuko luke, baina bere txanda bada, bereak egin du.

2024an Ukrainak gerra fronteari utsiko balio, Bruselak ez luke mugimendurik egin nahiko. Baina Kievek ez du eusteko gaitasunik, ez gutxienez Ukrainak gizon eta arma eskasiarekin jarraitzen duen bitartean. Horregatik, Mendebaldeari fitxa mugitzea baizik ez zaio geratzen: kapitulazio kutsua duten negoziazioetara joaz, edo frontearen leerroa kolapsatu ahala gerran eskalatuz.

EBko politikari eta gobernu gehienen adierazpenei kasu egiten badiegu, badirudi Errusiaren kontrako gerra inoiz baino gertuago dagoela. Posibilitate honekin bonbardatzen gaituzte hedabideek egunerok: normaldu dezagun gerra agertokia eta gastu militarren igoera AEBen mesedetan. Hautua eskalatzea da. Emmanuel Macron-ek garbi adierazi du errusiar armadak aurrera egiten jarraituko balu Ukrainara soldaduak bidaltzeko prest egongo litzatekeela. Mugimendu hori ere, baina, Brusela dagoen *zugzwang* posizioagatik, galtzailea da. EBk bizi duen krisi sozioekonomikoari galera humanoa eta materiala erantsi beharko litzazkioke. Ez aipatzeagatik gerra nuklear posible baten agertokia.

Mendebaldea
pribilegioak galtzen
ari den une honetan,
Europako gizartea
kulturalki inoiz baino
kolonizatuago ageri da
Washingtonetikiko

Halere, badirudi ez duela axola, izan ere, EB tematuta dago bere interesen kontrako erabakiak hartzen. Baina hori nola izan da posible? AEBek Europan duten hegemonia kulturalari esker.

Superpotentzia baten hegemonia eraikitzeke prozesuetan lau dimentsioak jarduten dute: ekonomikoa, militarra, politiko-diplomatikoa eta kulturala. Lehenengo biek hegemonia materiala segurtatzen dute. Eraikuntzaren oinarria eta motorra ekonomikoa da, horren gainean indartze militarra dator. Halere, epe ertain eta luzean hegemoniari eusteko dimentsio politiko-diplomatikoa garatu behar da. Nagusitasun politiko eta diplomatikoa nagusitasun ekonomikoa eta militarren azken adierazpena da, subalternoeke menpeko egoera onartzen dute pragmatismoagatik. Halere, ahal duten heinean autonomia bilatzen dute. Horregatik, EBk autonomia strategi-

koaren beharraz hitz egiten zuen edo Washingtonek, besteak beste, Merkel eta Hollande espiatzen zituen, ustezko aliatuen artean intentsitate baxuko gerra ekonomikoa bat zegoelako.

Epe luzean menperatuak otzan mantentzeko beharrezkoa da hegemoniaren dimentsio kulturala garatzea. AEBek hasieratik ondo jakin dute indar finantzarioa hegemonia kulturala eraikitzeke baliatzen: ikus-entzunezkoen industria, hedabideetan, unibertsitateetan, GKEetan eta, oro har, beste herrialdeetako burmuin eta etorkizuneko eliteen kooptazioa eginda. XXI. mende hasieran AEBen gainbehera ekonomikoa hasi zenean, hegemonia kulturalaren gailurre-ra iritsi ziren.

Mende berriak aurrera egin ahala, iparramerikar nagusitasun kulturala higitzen hasi zen periferietan; aldiz, piztiaren bihotzean, Josep Borrell-ek lora-tegia deitzen duen horretan, indartzen jarraitu zuen. Horregatik, Mendebaldea pribilegioak galtzen ari den une honetan, Europako gizartea kulturalki inoiz baino kolonizatuago ageri da Washingtonetikiko. Disonantzia kognitiboaren tamaina hain da handia, Europa kaltetuz AEBen interesen esanetara ari garela onartu baino nahiago dugula esatea demokrazia, feminismoa, ekologismoa, giza eskubideak, adierazpen askatasuna edo nazioarteko legedia defendatzen ditugula gerrak bultzatuz, gerrak eginez, edota genozidioak babestuz. ●